

| **Podpůrní pracovníci ve školství**

Learning Support Staff

Francesc Masdeu Navarro

OECD Education Working Papers, No. 125, OECD Publishing | 24. 12. 2015

Rozsahem nevelká publikace (47 stran) rozebírá zvyšující se podíl té pracovní síly ve školství, jejíž hlavní funkcí je asistovat při práci pedagogů. Čtenář se může seznámit s přehledem toho, jakými způsoby je tento podpůrný pedagogický personál využíván v jednotlivých zemích. Diskuse je vedena o tom, jaké postupy podpůrného personálu mají nejlepší dopad na práci pedagogů a výsledky žáků. Uvedeny jsou i empirické výsledky. Dostupná vědecká zjištění napovídají, že správně vyškolený podpůrný personál, využívající adekvátní postupy, může proces učení pozitivně ovlivnit. Žákům se dostane individuálnější pomoci a pozornosti od pedagogů i od podpůrného personálu. Tím se snadněji zapojí do činností ve třídě. Zároveň se dostane pomoci i učitelům v jejich administrativních a plánovacích činnostech, zbyde jim tedy více času na to, aby se soustředili na zásadní věci.

Zdroj: http://www.oecd-ilibrary.org/education/learning-support-staff_5jrnzm39w45l-en

| **PISA pro rozvoj – technická linie A**

PISA For Development Technical Strand A

Ray Adams, John Cresswell

OECD Education Working Papers, No. 126, OECD Publishing | 12. 1. 2016

Publikace seznamuje čtenáře na 58 stranách se záměrem OECD dále zdokonalit současné hodnoticí nástroje PISA pro čtenářské, matematické a přírodovědné dovednosti, aby byly vhodnější v kontextu situace v rozvojových zemích. Detailně je rozebírán současný nástrojový arsenál PISA z hlediska jeho využitelnosti v uvedených státech, kde jsou vzdělávání také žáci s omezenějšími možnostmi a dispozicemi. Upozorňuje se na fakt, že data získaná z rozvojových zemí se podle modelu PISA nepřesně vyhodnocují a bude zapotřebí zabývat se nutnými modifikacemi s ohledem na některé odchylky. Využití metriky popisující rozměr vzdělávacího pokroku je ústřední složkou metodologie zpráv PISA, která musí být konzistentní pro všechny země, včetně položky chování, jež není v rozvojových zemích zřetelně podchycena. Publikace doporučuje, aby jakýkoliv proces inovace nástrojů byl zevrubně konzultován se zeměmi, kterých se to týká.

Zdroj: http://www.oecd-ilibrary.org/education/pisa-for-development-technical-strand-a_5jm5fb3f85s0-en

| **Doba, po kterou se žáci učí**

Student Learning Time

Anna Gromada, Claire Shewbridge

OECD Education Working Papers, No. 127, OECD Publishing | 6. 2. 2016

Materiál zkoumá dobu vyhrazenou k učení jakožto klíčový vzdělávací zdroj. Přináší podrobný přehled rozdílné doby výuky v jednotlivých zemích OECD. Ještě důležitějším aspektem však je, jakým způsobem se státem přidělená doba na výuku využije. Odborníci doporučují, aby se rozvrh výuky plánoval tak, aby se vyučovalo podle toho, kdy jsou žáci schopni se nejlépe soustředit. Poznatky o ztracené době výuky v různých zemích OECD ukazují na oblasti potenciálně zvýšené efektivity v rámci přidělené doby

na výuku, například zlepšením organizace výuky ve třídě nebo přizpůsobení výuky tak, aby lépe vyhovovala učebním potřebám žáka.

Zdroj: http://www.oecd-ilibrary.org/education/student-learning-time_5jm409kqkqjh-en

| **Slabí žáci | Proč zaostávají a jak jim pomoci k úspěchu**
Low-Performing Students | Why They Fall Behind and How To Help Them Succeed
edice PISA, OECD | 10. 2. 2016

Mezi zeměmi, které se účastnily šetření PISA 2012, neexistuje žádná, v níž by všichni patnáctiletí dosáhli požadované úrovně v matematice, přírodních vědách a ve čtenářských dovednostech. Nízká výkonnost školáků má přitom dlouhodobé důsledky jak pro jednotlivce, tak pro společnost jako celek. Snížení počtu slabých žáků je důležitým cílem i z hlediska rovnosti – neúměrně vysoké procento z nich pochází ze sociálně znevýhodněných rodin. Předkládaná zpráva zkoumá slabé žáky z hlediska jejich rodinného prostředí a také jejich postojů ke škole a k budoucí kariéře. Jsou zde rovněž analyzovány metodické postupy a vzdělávací strategie zaměřené na zlepšení úrovně slabých žáků. Zpráva odhaluje, co by měli politici, pedagogové, rodiče i samotní žáci podniknout pro to, aby se s nízkou úspěšností vypořádali.

Zdroj: http://www.oecd-ilibrary.org/education/low-performing-students_9789264250246-en

SPIEGEL ONLINE

| **Výsledky hodnocení PISA: Každý pátý žák ztroskotá již na snadných úlohách**
Pisa-Auswertung: Jeder fünfte Schüler scheitert an leichten Aufgaben
Der Spiegel | 5. 2. 2016

Z detailního vyhodnocení dat získaných šetřením PISA v průběhu roku 2012 vyplývá, že se výsledky německých žáků sice zlepšily, ale mnozí si neporadí ani s těmi nejjednoduššími úlohami. Kde hledat rizikové faktory? Při šetření PISA 2012 byly středem zájmu matematické kompetence. Analytici se nyní věnují speciální skupině tzv. slabých žáků. To jsou ti, kteří v nejlepším případě dosáhnou kompetenční úrovně 1 na stupnici OECD od nuly do šesti. Do této skupiny patřilo v matematice 18 % patnáctiletých (průměr OECD byl 23 %), což konkrétně představuje 140 000 patnáctiletých německých žáků. Z toho celých 70 000 dosáhlo pouze úrovně 0–1 ve všech třech šetřených oblastech (M, PV, čtenářství). Hlavním rizikovým faktorem je sociální prostředí, ale k pozdějším neúspěšným žákům budou s vyšší pravděpodobností náležet i ti, kteří měli aspoň o rok zkrácenou předškolní docházku, ti, kteří někdy opakovali ročník, a prokazatelný vliv má i kombinace dalších faktorů. List uzavírá, že tyto problémy se musí řešit dalšími finančními prostředky poskytnutými do oblasti školství, jinak důsledky ponese pracovní trh a celá ekonomika státu.

Zdroj: <http://www.spiegel.de/schulspiegel/wissen/pisa-tests-jeder-fuenfte-schueler-gilt-als-extrem-schwach-a-1076580.html>

| **Proč si dělat starosti s kvalifikací?**
Why do we bother with qualifications?
Simon Field, Senior Analyst, OECD Directorate for Education and Skills
Blog OECD: Globální vyhlídky ve vzdělávání a dovednostech | 28. 1. 2016

Certifikát, osvědčení nebo diplom zdaleka nepředstavuje jen hezkým písmem popsaný kus papíru, a to zejména pro zaměstnavatele, kteří se zajímají o skutečné znalosti a předpoklady. Nová studie OECD Building Skills for All, A Review of England, to potvrzuje. Kvalifikace je nutná, protože činí dovednosti jejího držitele viditelnými a zaměstnavatel věří, že držitel kvalifikační listiny bude umět provádět základní

výpočty a přečíst si návody k použití, vysokoškoláci pak i mnohem více. Avšak průzkum Survey of Adult Skills (Přehled dovedností dospělých) prováděný v roce 2012 v Anglii, přesvědčivě ukázal, že lidé ve věku 16–24 let dosahují konkrétních kvalifikací mnohem častěji než lidé ve věku 55–65 let, přitom však jejich základní znalosti nejsou lepší. Lidé s nízkými dovednostmi jsou definováni jako ti, kteří v průzkumu OECD „Přehled dovedností dospělých“ docílili nižšího než druhého stupně. Takoví lidé mají problém pochopit příbalový leták v krabičce aspirinu nebo odhadnout podle ukazatele, kolik benzínu ještě zbývá v nádrži. V této skupině se nalézá zhruba jedna třetina 16–19letých, a to přesto, že statisticky počet kvalifikací vzrůstá. Patří sem i každý desátý vysokoškolák...

Kvalifikace mají význam, pokud spolehlivě vypovídají o dovednostech. Zdá se, že v Anglii to pomalu přestává platit.

Zdroj: <http://oecdeducationtoday.blogspot.fr/2016/01/why-do-we-bother-with-qualifications.html>

| **V průběhu dne se výsledky testů zhoršují**
Test Scores Drop as the School Day Drags on
The Pacific Standard | 15. 2. 2016

Dánská studie našla zdánlivě malou, ale důležitou souvislost denní doby, v níž jsou uskutečňovány standardizované testy. Každý si na sobě povšiml, že po celodenním čtení nebo počítání je pro něj obtížnější přemýšlet. Většinou se nejedná o nic vážného, ale studie v posledním čísle *Proceedings of the National Academy of Sciences* napovídá, že každá hodina, která ve škole uběhne před započítáním testu, o něco v průměru sníží jeho skóre. Znamená to, že žáci, kterým bude podán test pozdě odpoledne, si povedou o dost hůře. Při plánování testů, ale také školního rozvrhu hodin, mají proto pedagogové vzít do úvahy i kognitivní únavu. Autoři studie analyzovali výsledky dánského národního testování. Celkem se jednalo o více než dva miliony testů čtenářských a matematických dovedností, chemie, fyziky, biologie a zeměpisu, provedených více než půl milionem žáků ve druhých až osmých třídách. Bylo prokázáno, že s postupující hodinou testování s každou pozdější hodinou zahájení klesaly asi o dvě desetiny bodu.

Zdroj: <http://www.psmag.com/health-and-behavior/test-scores-drop-as-the-school-day-drags-on>

| **TALIS: Podpora odbornosti pedagogů podle výsledků TALIS 2013**
TALIS Supporting Teacher Professionalism Insights from TALIS 2013
OECD Publishing | 12. 2. 2016

Zpráva se zaměřuje na povahu a rozsah podpory odbornosti pedagogů s využitím výsledků šetření TALIS 2013 - ankety pro učitele a ředitele ve 34 zemích celého světa. Pedagogická odbornost je definována jako znalosti, dovednosti a praktické postupy, kterými musí pedagog disponovat, chce-li být efektivním vzdělavatelem. Zpráva pojednává o učitelích na druhém stupni základních škol (ISCED2) v různých vzdělávacích systémech a kulturních prostředích. Zkoumá, jaký je vztah mezi profesní úrovní učitele a politicky relevantními ukazateli jako pozorovaný status, uspokojení s povoláním a školním prostředím nebo hodnocením sama sebe. Zpráva také pojednává o aspektu rovnosti – rozdíly v podpoře učitelů ve školách s vysokým počtem znevýhodněných žáků a nízkým počtem znevýhodněných žáků. K nalezení jsou i politicky relevantní doporučení pro zvýšení pedagogické odbornosti a rovnosti v přístupu ke kvalitnímu vzdělávání v zemích OECD.

Zdroj: http://www.oecd-ilibrary.org/education/supporting-teacher-professionalism_9789264248601-en